

BOSNIAN AND HERZEGOVINIAN YOUTH CAPITAL

-

BHYC

Šta je BHYC?

Prijestolnica mladih Bosne i Hercegovine (Bosnian and Herzegovinian Youth Capital) je titula koja se jednom gradu u Bosni i Hercegovini dodjeljuje svake godine i služi kao inspiracija i model drugim gradovima u Bosni i Hercegovini da daju prioritet i ulažu u politike i projekte koji su usmjereni na mlade.

Prijestolnica mladih Bosne i Hercegovine (Bosnian and Herzegovinian Youth Capital) je inicijativa inspirisana Evropskim prijestolnicom mladih. Prijestolnica mladih Evrope je naslov koji se dodjeljuje gradovima u Evropi sa ciljem da se promoviše omladinska kultura, aktivizam i učesće mladih u društvenom životu. Prijestolnica mladih Bosne i Hercegovine je preuzeo sličan koncept i prilagodio ga lokalnom kontekstu Bosne i Hercegovine.

Kako će gradovi dobiti tu titulu?

Svaki grad Bosne i Hercegovine će proći kroz proces evaluacije kojim se utvrđuje da li je uspješno krojen po mjeri mladih. Evaluacija pokriva više pitanja koja su bitna za mlade kao što su pitanja prostora, zapošljavanja, razvoja potencijala, lokalnih politika za mlade itd. Grad koji bude imao najbolje performanse, osvaja najveći broj bodova i dobija titulu. Svako navedeno polje se boduje zasebno, a ukupan zbir bodova određuje prijestolnicu mladih Bosne i Hercegovine za narednih godinu dana.

Zašto je ovo važno?

Odlazak mladih je gorući problem bh. društva na čijem se rješenju nedovoljno radi. Dodijeliti titulu gradu koji je prepoznat od strane mladih ljudi kao njihova prijestolnica, znači nagraditi primjere dobre prakse i staviti ih u fokus onoga čemu trebamo težiti. Samim time, naglašavaju se prilike koje gradovi nude, a sa kojima mladi potencijalno nisu upoznati i na osnovu toga donose odluke za napuštanje istih.

Titula prijestolnice mladih Bosne i Hercegovine doprinosi kako boljem životu mladih, tako i kvalitetnijem radu gradova za našu bolju budućnost.

PRAVILA TAKMIČENJA

Takmičenje se ogleda kroz više kategorija koje iznose isti broj bodova. Svaki grad će biti evaluiran po postavljenim kriterijima i bodovnoj skali, a grad koji bude imao najviše bodova odnosi titulu prijestolnice mladih Bosne i Hercegovine. Nakon što grad pobijedi, ne može učestvovati na ovom takmičenju naredne dvije godine.

Takmičenje je podijeljeno u slijedeće kategorije:

- podrška omladinskom aktivizmu i organizovanju mladih
- obezbjeđivanja prostora za mlade i rad sa mladima
- lokalne politike za mlade
- razvoj potencijala mladih
- zapošljavanje mladih

Svaka od navedenih kategorija nosi 10 bodova odnosno 20% od ukupne ocjene. Što je osvojeni broj bodova veći, to je veća uspješnost grada u određenoj kategoriji.

KATEGORIJA PODRŠKE OMLADINSKOM AKTIVIZMU I ORGANIZOVANJU MLADIH

Opis:

Ova kategorija podrazumijeva napredak koji je jedinica lokalne samouprave ostvarila na polju podrške omladinskom aktivizmu i organizovanju mladih, a kroz planiranje i obezbijevanje sredstava za projekte mladih u budžetu jedinice lokalne samouprave. Postojanje budžetskih izdvajanja za mlade predstavlja samo jedan vid institucionalne podrške omladinskom aktivizmu i organizovanju mladih, te se ne ograničava na tome, što se detaljnije vidi kroz pitanja na koja je ova kategorija tretirana.

Kriterij ocjenjivanja i način bodovanja:

1. Da li je budžetom vaše lokalne zajednice predviđena budžetska stavka za projekte mladih? - 1,5 bod (15%)
 - Postojanje budžetske stavke u ukupnom budžetu namijenjene za projekte mladih. Procenat ovih sredstava u odnosu na ukupan budžet.
2. Da li postoji mogućnost da mladi u vašoj lokalnoj zajednici učestvuju u kreiranju budžeta? - 2 boda (20%)
 - Raspisan poziv za učešće u javnoj raspravi (link poziva ili drugi način verifikacije).
3. Da li lokalna zajednica direktno finansijski podržava rad omladinskih udruženja/organizacija, lokalnih vijeća mladih ili savjeta za mlade? - 1,5 bod (15%)
 - Postojanje budžetske stavke ili odluke lokalne zajednice o direktnom finansiranju omladinskih udruženja/strukture.
4. Da li kroz grant za projekte mladih ili na neki drugi način lokalna zajednica podržava projekte neformalnih grupa ili pojedinaca? - 1,5 bod (15%)
 - Javni poziv ili odluka o raspodjeli sredstava za projekte mladih
5. Da li je budžetom lokalne zajednice predviđen grant za mobilnost mladih? - 1,5 bod (15%)
 - Postojanje granta za mobilnost mladih. Procenat ovih sredstava u odnosu na ukupan budžet.
6. Da li lokalna zajednica na neki drugi način podržava omladinski aktivizam i organizovanje mladih u zajednici? 2 boda (20%)
 - Budžet ili neki drugi dokument koji govori o podršci.

KATEGORIJA OBEZBJEĐENOSTI PROSTORA ZA MLADE I RAD SA MLADIMA

Opis:

Ova kategorija podrazumijeva napredak koji je jedinica lokalne samouprave – Grad ostvario na polju obezbjeđivanja prostora za mlade i rad sa mladima, a kroz planiranje i ustupanje adekvatnog prostora od strane jedinice lokalne samouprave.

Kriteriji ocjenjivanja i način bodovanja:

1. Postojanje odluke lokalne zajednice o ustupanju prostora za mlade i rad sa mladima – 2 boda (20%)
2. Postojanje registra i vođenje evidencije omladinskih udruženja na području lokalne zajednice – 2 boda (20%)
3. Finansiranje održavanja prostora za mlade/rad sa mladima od strane lokalne samouprave i finansiranje/sufinansiranje plata zaposlenih u prostoru za mlade – 2 (20%) boda
4. Postojanje redovnih aktivnosti koje se realizuju u prostoru za mlade, a koje su finansirane od strane lokalne zajednice – 2 boda (20%)
5. Prilagođenost prostora za pristup i korištenje osobama sa poteškoćama u rastu i razvoju – 2 boda (20%)

KATEGORIJA LOKALNE POLITIKE ZA MLADE

Opis:

Kategorija lokalne politike za mlade je osmišljena kao pokazatelj efikasnosti za mjerenje performansi i inicijativa grada u promovisanju i unaprijeđivanju političkog učešća mladih. Ova kategorija ima za cilj procijeniti napore grada u stvaranju podržavajućeg okruženja za mlade ljude kako bi se osiguralo da imaju glas i uticaj na lokalnu politiku, te da se njihovi interesi i potrebe uzimaju u obzir.

Kriteriji ocjenjivanja i način bodovanja:

1. Participacija mladih u političkom procesu – 2 boda (20%)

- Postojanje i aktivnosti vijeća, foruma ili organizacija koja omogućavaju mladima da izraze svoje stavove i sudjeluju u političkom procesu.
- Uključivanje mladih u odlučivanje i donošenje političkih odluka na lokalnoj razini.
- Inicijative za obuku i edukaciju mladih o političkom procesu i aktivnom građanstvu.

2. Kreiranje/stvaranje politika usmjerenih na mlade – 2 boda (20%)

- Razvoj i implementacija politika koje direktno adresiraju potrebe i interese mladih.
- Pružanje prilika za sudjelovanje mladih u kreiranju politika i programa koji se odnose na njihovu demografsku grupu.
- Promovisanje inkluzivnosti i raznolikosti u političkom angažmanu mladih.

3. Informisanje i komunikacija – 2 boda (20%)

- Dostupnost relevantnih informacija o političkim procesima i odlukama mladima.
- Efikasne komunikacijske strategije usmjerene prema mladima kako bi se osiguralo da su informisani i uključeni u političke teme.
- Korištenje modernih tehnologija i medija za poboljšanje komunikacije s mladima.

4. Mentorstvo i podrška - 2 boda (20%)

- Postojanje mentorstva i podrške za mlade koji se žele uključiti u politički proces.
- Pružanje obuke i mentorstva za razvoj vještina liderstva i političke angažovanosti mladih.
- Stvaranje sigurnog i inkluzivnog okruženja u kojem mladi mogu izražavati svoje političke stavove bez straha od stigmatizacije ili diskriminacije.

5. Monitoring i evaluacija – 2 boda (20%)

- Redovno praćenje i evaluacija političkih inicijativa usmjerenih prema mladima.
- Korištenje povratnih informacija mladih za poboljšanje politika i programa.
- Transparentnost i odgovornost u izvještavanju o napretku i postignutim rezultatima.

KATEGORIJA PODRŠKE RAZVOJA POTENCIJALA MLADIH

Opis:

Kategorija podrške razvoja potencijala mladih osmišljena je kao pokazatelj efikasnosti za mjerenje performansi i inicijativa grada u promovisanju i prepoznavanju potencijala mladih u Bosni i Hercegovini. Ova kategorija ima za cilj procijeniti napore grada u prepoznavanju mladih kao i u podršci njihovih projekata, obrazovanja i sl.

Kriteriji ocjenjivanja i način bodovanja:

1. Da li lokalna zajednica dodjeljuje stipendije za studente i učenike? - 2 boda (20%)
 - Postojanje budžetske stavke namjenjene za stipendiranje studenata
 - Postojanje budžetske stavke namjenjene za stipendiranje učenika
 - Procenat ovih sredstava u odnosu na ukupan budžet
 - Postojanje izdvajanja za podršku pojedincima koji su postigli izuzetan uspjeh
 - Postojanje izdavanja za podršku grupama/kolektivima koji su postigli izuzetna postignuća
2. Da li unutar lokalne zajednice postoje programi i projekti podrške marginalizovanim skupinama financirani od strane lokalne zajednice? - 2 boda (20%)
 - Postojanje redovnih izdvajanja ili programa za podršku marginalizovanim skupinama
3. Da li lokalna zajednica nagrađuje doprinos volontera u zajednici? - 2 boda (20%)
 - Postojanje sistema nagrađivanja volonterskih djelatnosti mladih
4. Da li lokalna zajednica daje posebno priznanje omladinskim organizacijama? - 2 boda (20%)
 - Postojanje Sistema nagrađivanja omladinskih udruženja/organizacija
5. Da li su mladi ljudi uključeni u postupak donošenja odluka u lokalnoj zajednici? - 2 boda (20%)
 - Postojanje odluke o imenovanju predstavnika mladih u članstvu komisije

KATEGORIJA ZAPOŠLJAVANJA MLADIH

Opis:

Kategorija o zapošljavanju mladih osmišljena je kao pokazatelj efikasnosti za mjerenje performansi i inicijativa grada u promovisanju i unaprijeđivanju mogućnosti zapošljavanja mladih u Bosni i Hercegovini. Ova kategorija ima za cilj procijeniti napore grada u stvaranju podržavajućeg okruženja za mlade ljude kako bi ostvarili kvalitetno zaposlenje, stekli vrijedne vještine i doprinijeli ekonomskom rastu i društvenom razvoju regije.

Kriteriji ocjenjivanja i način bodovanja:

1. Politike i programi usmjereni prema mladima – 2 boda (20%)

- Dostupnost i pristupačnost politika i programa usmjerenih na promociju zapošljavanja mladih.
- Implementacija sveobuhvatnih strategija koje adresiraju specifične potrebe i izazove mladih tražitelja posla.
- Suradnja s lokalnim poslovnim subjektima, obrazovnim institucijama i relevantnim dionicima u razvoju i implementaciji efikasnih inicijativa.

2. Stvaranje radnih mjesta i prilika – 2 boda (20%)

- Broj radnih prilika koje su stvorene posebno za mlade ljude.
- Diverzifikacija sektora rada i dostupnost početnih pozicija koje su pogodne za mlade.
- Promocija poduzetništva i podrška mladim poduzetnicima u uspostavljanju vlastitih poslova.

3. Razvoj vještina i obuka – 2 boda (20%)

- Dostupnost i učinkovitost obrazovnih programa, praksi, naukovanja i mogućnosti strukovnog obrazovanja.
- Usmjerenost inicijativa razvoja vještina na zahtjeve lokalnog tržišta rada.
- Integracija digitalnih i tehnoloških vještina radi povećanja zapošljivosti u novim industrijama.

4. Podrška infrastrukturi i uslugama – 2 boda (20%)

- Postojanje centara za mlade, usluga savjetovanja o karijeri i pomoći pri zapošljavanju.
- Pristupačnost i kvaliteta podržavajućih usluga poput mentorstva, coachinga i mogućnosti umrežavanja.
- Integracija inovativnih platformi ili alata za olakšavanje povezivanja mladih i poslodavaca te usklađivanje radnih mjesta.

5. Praćenje i evaluacija – 2 boda (20%)

- Redovno praćenje i evaluacija inicijativa zapošljavanja mladih.
- Korištenje podataka i povratnih informacija za unaprjeđivanje politika, programa i usluga.
- Transparentnost i odgovornost u izvještavanju o napretku i postignutim rezultatima.